

Perakaunan Hasil Wakaf bagi Majlis Agama Islam Negeri di Malaysia

Fathiyah Abu Bakar¹, Ku Nor Izah Ku Ismail, Chek Derashid, Norfaiezah Sawandi
Muhammad Syahir Abdul Wahab, Suhaimi Ishak

Universiti Utara Malaysia

<https://doi.org/10.58458/ipnj.v09.01.05.0060>

Received: 26 September 2019

Reviewed: 6 November 2019

Accepted: 20 November 2019

Abstrak

Wakaf memainkan peranan penting dalam memacu sosio-ekonomi masyarakat Islam kerana harta-harta wakaf boleh dimajukan dan dibangunkan untuk kemaslahatan awam. Kajian ini bertujuan untuk meneliti amalan perakaunan bagi wakaf di Majlis Agama Islam Negeri (MAIN) di lima buah negeri di Malaysia, dengan memberikan tumpuan kepada pengiktirafan hasil berkaitan dengan wakaf. Untuk tujuan tersebut, penelitian ke atas Laporan Tahunan MAIN bagi tahun kewangan 2016 telah dibuat. Ini diikuti dengan temu bual dengan dua belas orang responden yang terlibat secara langsung dengan pengurusan dan perakaunan wakaf di MAIN berkenaan. Temu bual ini bertujuan untuk mendapatkan maklumat lanjut dan gambaran yang lebih jelas tentang amalan semasa perakaunan bagi hasil wakaf dan mengesahkan apa yang didedahkan di dalam penyata kewangan. Seterusnya, kajian ini akan memberikan beberapa cadangan berhubung dengan perakaunan hasil wakaf. Kajian ini mendapati tidak terdapat keseragaman dalam mengiktiraf, mengukur dan mendedahkan item-item berkaitan hasil wakaf. Diharapkan kajian ini dapat membantu pihak-pihak yang berkepentingan, terutamanya MAIN yang mengurus dana wakaf di Malaysia, dan pihak Jabatan Akauntan Negara Malaysia (JANM) dalam membangunkan piawaian perakaunan yang bersesuaian bagi MAIN dalam mengakaunkan item-item berkaitan dengan hasil wakaf.

Kata kunci: wakaf, perakaunan wakaf, kumpulan wang wakaf, hasil wakaf, Majlis Agama Islam Negeri

1 Penulis adalah Pensyarah di Pusat Pengajian Perakaunan Tunku Puteri Intan Safinaz (TISSA-UUM), Universiti Utara Malaysia. Artikel ini adalah sebahagian daripada dapatan projek penyelidikan yang dibiayai oleh Jabatan Akauntan Negara Malaysia.

Abstract

Waqf plays a vital role in driving the socio-economy of the Muslim community because waqf assets are for the benefit of society. This study aims to examine the accounting practices for waqf at the State Islamic Religious Council (SIRC) of five states in Malaysia, focusing on the recognition of waqf-related income. To this end, a review of the SIRC's Annual Reports for the financial year 2016, followed by a series of interviews with twelve respondents who were directly involved in the management and accounting of waqf in the SIRCs. These interviews are intended to provide more information and a better picture of the current accounting practices for waqf revenue and to confirm the disclosure in the financial statements. In turn, this study proposes some suggestions on accounting for waqf revenue. The results of this study show that there is no uniformity in the recognition, measurement, and disclosure of items relating to waqf revenue. This study will assist stakeholders, especially the SIRC, who manage the waqf fund in Malaysia, and the Accountant General's Department of Malaysia in developing appropriate accounting standards for SIRC in accounting for items related to waqf revenue.

Keywords: *waqf, waqf accounting, waqf fund, waqf revenue, State Islamic Religious Council*

(Jabatan Wakaf, Zakat dan Haji (JAWHAR), 2009)

Wakaf boleh dibahagikan kepada dua kumpulan utama, iaitu wakaf *ahli* (wakaf keluarga) dan wakaf *khairi* (kebajikan). Wakaf keluarga dikhususkan manfaatnya kepada ahli keluarga